

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Likelydende iht liste

Deres ref

Vår ref
09/1170- LL

Dato
20.04.2009

Revidering av prikkbelastningsordningen - høring

Samferdselsdepartementet nedsatte i november 2008 en arbeidsgruppe for å gjennomgå regelverk og rutiner for prikkbelastningsordningen. Gruppen ble ledet av Samferdselsdepartementet og besto for øvrig av representanter fra Justis- og politidepartementet, Politidirektoratet, Vegdirektoratet og Utrykningspolitiet. Formålet med gruppens arbeid har vært å foreslå endringer som kan øke trafikksikkerhetseffekten av prikkbelastningsordningen og fjerne eventuelle organisatoriske svakheter i systemet.

Gruppen avleverte sin rapport "Revidering av prikkbelastningsordningen" til samferdselsministeren fredag 6. mars 2009. Rapporten følger vedlagt.

Som det vil fremgå av rapporten tilrår arbeidsgruppen en rekke materielle endringer som kan gjennomføres i forskriftsverket innenfor dagens hjemmelsgrunnlag i vegtrafikkloven. Gruppen tilrår også endringer i vegtrafikkloven for å hjemle krav om ny teoretisk prøve for gjenerverv av førerett etter tap som følge av prikkbelastning, og for sikre at tap av førerett ved oppnådde åtte prikker effektueres i samsvar med intensjonen bak ordningen. Sistnevnte vil kreve lovforslag for Stortinget. Utkast til ordlyd som kan danne grunnlaget for et slikt framlegg framgår av rapportens pkt. 6.6.

Hovedtrekkene i tilrådingene er som følger:

- ***Flere prikker per overtredelse***

Det tilrås å beholde åtte prikker som maksimalt antall, men ilegge tre prikker for de fleste av de overtredelsene som i dag kvalifiserer til to prikker, dvs. hoveddelen av de forseelsene som i dag inngår i ordningen. Det foreslås å ilegge to prikker for de fartsoverskridelser som i dag kvalifiserer til én prikk.

- ***Dobbel prikkbelastning for førere med prøveperiode***

Førere med prøveperiode har høyere ulykkesrisiko enn førere med erfaring. Hensett til det

Postadresse:
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90 / 22248301
Org. nr.:
972 417 904

Veg- og baneavdelingen
Telefaks:
22 24 95 73

Saksbehandler:
Lasse Lager
22 24 82 65

overordnede formålet med prikkbelastningsordningen og ut fra dagens ulykkesbilde, vil det dermed ligge innenfor formålet å bruke systemet som et særlig ulykkesreducerende tiltak overfor disse førerne. Det foreslås at førere med prøveperiode ilegges dobbelt antall prikker ved de overtredelser som omfattes av ordningen.

- ***Senking av grensen for varselbrev***

De foreslåtte generelle justeringene i ordningen vil innebære at førere med prøveperiode må få varsel etter første gangs overtredelse, da to overtredelser kan medføre tap av førerett. Det er også ønskelig generelt å få den dokumenterte effekten av varselbrevet utløst tidligere. Grensen for utsending av varselbrev foreslås derfor senket fra seks til fire prikker.

- ***Endring av hvilke overtredelser som skal omfattes av ordningen***

Det er ikke funnet grunn til å ta ut av ordningen noen av de overtredelsene som omfattes i dag. Det tilrås at følgende forseelser tas inn i ordningen:

- Fartsoverskridelse 6 t.o.m. 10 km/t der fartsgrensen er 60 km/t eller lavere (utvidet nedre virkeområde).
- Fartsoverskridelse 11 t.o.m. 15 km/t der fartsgrensen er 70 km/t eller høyere (utvidet nedre virkeområde).
- For liten avstand til forankjørende, jf. trafikkreglene § 5 nr. 3.
- Kjøring med motorvogn på eller over heltrukken gul sperrelinje og/eller sperreområde begrenset av heltrukne gule parallelle linjer, jf. skiltforskriftene § 22, jf. § 21 nr. 4.
- Kjøring med trimmet motorsykel, herunder moped, jf. vegtrafikkloven § 13 femte ledd og § 23.
- Unnlatt sikring av barn under 15 år, jf. vegtrafikkloven § 23 a og forskrift 21. september 1979 nr. 7 om bruk av personlig verneutstyr under kjøring med motorvogn § 3 annet ledd.

Det tilrås at overtredelsene registreres med tre prikker. For fartsoverskridelser tilrås det differensiert prikkbelastning slik at de minste overtredelsene (utvidet virkeområde) registreres med én prikk, mellomsjiktet med to prikker, og de grovere overtredelsene med tre prikker.

For alle overtredelsene som inngår/tilrås å inngå i ordningen foreslås dobbel prikkbelastning for førere med prøveperiode.

- ***Vilkår for å få føreretten tilbake etter tap som følge av prikkbelastning***

Det tilrås at det for førere som taper føreretten etter prikkbelastning, settes krav om avleggelse av ny teoretisk førerprøve for å få føreretten tilbake. Førere som har prøveperiode bør fortsatt, som i dag, pålegges å gjennomføre full (teoretisk og praktisk) ny førerprøve.

- ***Tiltak for mer effektiv administrasjon av ordningen***

Det er av vesentlig betydning for effekten av prikkbelastningsordningen at alle som pådrar seg åtte prikker eller flere i løpet av en tre års periode, faktisk taper føreretten. Det tilrås derfor endring av vegtrafikkloven slik at tap av føreretten i medhold av prikkforskriften, som opprinnelig forutsatt, blir en automatisk følge av et visst antall aktive prikker og at politiet gis myndighet til å effektivt tapet.

Gruppen fremhever videre at det er avgjørende for å kunne få en effektiv ordning i samsvar med intensjonen, at polititjenestemenn i sin operative tjeneste kan sikres direkte (on-line)

tilgang til prikkregisteret. Det tilrås at det raskt tas nødvendig initiativ for utredning og praktisk gjennomføring av denne opprinnelige forutsetningen for ordningen.

Andre endringer

Etter avgivelse av rapporten er Samferdselsdepartementet gjort kjent med at det foreligger et behov for enkelte ytterligere justeringer av det forskriftsverket som rapporten har tilrådinger om. Behovet gjelder ønsket adgang til å kunne nytte forenklet forelegg som reaksjon for enkelte fartsovertredelser på motorveg. En slik endring vil være ønskelig både for å effektivisere håndhevingen samt for å harmonisere de aktuelle forskriftene mht disse overtredelsene. Dette vil imidlertid berøre de konkrete endringsforslagene som fremgår av kapittel 8 i rapporten.

Ytterligere forslag til endringer i forskrift 29. juni 1990 nr. 492 om forenklet forelegg i vegtrafikksaker

I tillegg til de endringer som av arbeidsgruppen er foreslått i forskrift om forenklet forelegg, foreslår Samferdselsdepartementet at også § 1 nr. 1 endres slik at fartsovertredelser på motorveg mellom 36 og 40 km/t kan avgjøres ved forenklet forelegg.

Ved fartsovertredelser som *ikke* er på motorveg, kan overtredelser som ikke alene medfører beslag av førerkort og senere tap av førerett avgjøres ved forenklet forelegg. Dette gjelder fartsovertredelser til og med 25 km/t når fartsgrensen på stedet er 60 km/t eller lavere, og fartsovertredelser inntil 35 km/t når fartsgrensen er 70 km/t eller høyere.

Ved fartsovertredelser *på motorveg* medfører overtredelser mellom 36 og 40 km/t ikke alene førerkortbeslag eller senere tap av førerett, jf. § 2-2 nr. 8 og 9 i forskrift 19. desember 2003 nr. 1660 om tap av førerett for motorvogn. Det er likevel for dette intervallet ikke anledning til å vedta forenklet forelegg. For å få hensiktsmessig samsvar i forskriftsverket for slike fartsovertredelser, foreslås derfor et tillegg til § 1 nr. 1, nytt punkt q) i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker om at det ved fartsgrense 90 km/t eller høyere på motorveg kan vedtas forenklet forelegg når fartsoverskridelsen er til og med 40 km/t.

§ 1 nr. 1 foreslås etter dette gitt følgende ordlyd:

” § 1. Trafikkforseelser som kan bøtelegges ved forenklet forelegg

1. Overtredelse av vegtrafikkloven § 5, jf. trafikkskilt 362 og 366 og/eller fartsgrense etter vegtrafikkloven § 6, samt overtredelse av forskrift om forbud mot bruk av beltemotorsykkel (snøscooter) på offentlig veg eller overtredelse av § 4 i forskrift om kjøring med motorvogn i terrenget og på veg ikke åpen for alminnelig ferdsel
 - når fartsgrense på stedet er 60 km/t eller lavere, og fartsoverskridelsen er,
 - a) til og med 5 km/t kr 600,-
 - b) til og med 10 km/t kr 1600,-
 - c) til og med 15 km/t kr 2900,-
 - d) til og med 20 km/t kr 4200,-
 - e) til og med 25 km/t kr 6500,-
 - når fartsgrense på stedet er 70 km/t eller høyere, og fartsoverskridelsen er,

- j) til og med 5 km/t kr 600,-
 - k) til og med 10 km/t kr 1600,-
 - l) til og med 15 km/t kr 2600,-
 - m) til og med 20 km/t kr 3600,-
 - n) til og med 25 km/t kr 4900,-
 - o) til og med 30 km/t kr 6500,-
 - p) til og med 35 km/t kr 7800,-
- når fartsgrense på motorveg er 90 km/t eller høyere, og fartsoverskridelsen er***
q) til og med 40 km/t kr 9000,-.

På bakgrunn av at det foreslås tatt inn ytterligere en bøtesats på det høyeste nivået foreslås beløpsgrensen i § 2 Fellesbot hevet fra kr. 10.000 til kr. 15.000.

§ 2 første ledd foreslås etter dette gitt følgende ordlyd:

”§ 2. Fellesbot

Foreligger det flere overtredelser som alle kan avgjøres ved forenklet forelegg, kan disse avgjøres ved en fellesbot. Den høyeste enkeltbot gis fullt ut, og summen av de øvrige bøter reduseres med 50%. Forenklet forelegg skal likevel ikke i noe tilfelle utferdiges når fellesboten etter disse bestemmelser vil overstige **kr 15.000,-.**”

Under henvisning til forslaget om at det nå skal kunne vedtas forenklede forelegg opp til og med kr. 9.000,- foreslås også § 3 om subsidiær fengselsstraff endret ved at det tas inn et nytt punkt 6 og at punkt nr. 5 konsekvensjusteres tilsvarende.

§ 3 foreslås etter dette gitt følgende ordlyd:

”§ 3. Subsidiær fengselsstraff

Ved bøtelegging fastsettes følgende fengselsstraff dersom boten ikke blir betalt:

1.	ved bot til og med kr	3000,-:	3 dager fengsel
2.	ved bot til og med kr	4000,-:	5 dager fengsel
3.	ved bot til og med kr	5000,-:	7 dager fengsel
4.	ved bot til og med kr	6000,-:	11 dager fengsel
5.	ved bot til og med kr	8000,-:	15 dager fengsel
6.	ved bot over kr.	8000,-:	20 dager fengsel ”

Samferdselsdepartementet beklager for øvrig at bøtesatsen for overtredelser som beskrevet i § 1 nr. 2 bokstav a) og b), kjøring i strid med trafikklyssignal/med for kort avstand til forankjørende, er falt ut i rapportens forslag i punkt 8.2. Satsen for kjøring i strid med trafikklyssignal er i dag kr. 5 200,-. Samme sats er da ment foreslått også for kjøring med for kort avstand til forankjørende.

Ytterligere forslag til endringer i forskrift 19. september 2003 nr. 1164 om prikkbelastning

Som konsekvens av forslaget over må prikkforskriftens angivelse av virkeområdet for prikkbelastning av fartsoverskridelser justeres tilsvarende. Dette foreslås gjort ved å unnlate å angi øverste grense for slike overtredelser. Grensen opp mot direkte tap av førerett ivaretas da gjennom forskriften § 2 første setning og bestemmelsene i tapsforskriften.

§ 3 tredje og fjerde ledd foreslås etter dette gitt følgende ordlyd:

”Overtredelse som nevnt i § 2. nr. 1 skal likevel registreres med én prikk dersom fartsoverskridelsen ikke er over 10 km/t. Overtredelsen skal registreres med to prikker dersom fartsoverskridelsen er fra 11 km/t til 20 km/t, og med tre prikker dersom fartsoverskridelsen er over 21 km/t.

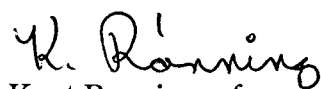
Overtredelse som nevnt i § 2 nr. 2 skal likevel registreres med én prikk dersom fartsoverskridelsen ikke er over 15 km/t. Overtredelsen skal registreres med to prikker dersom fartsoverskridelsen er fra 16 km/t til 25 km/t, og med tre prikker dersom fartsoverskridelsen er over 26 km/t.”

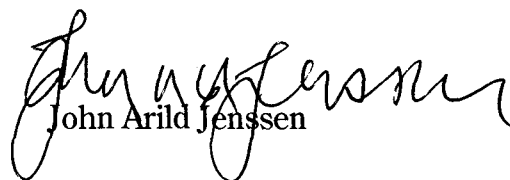
Samferdselsdepartementet ber om høringsinstansenes merknader til de forslag som framgår av rapporten og høringsbrevet. Frist for uttalelse er satt til **1. august 2009**.

Vi ber om at merknader sendes på e-post til postmottak@sd.dep.no og marte.lillehagen@sd.dep.no.

Høringsbrevet, rapporten fra arbeidsgruppen og tilhørende underlagsmateriale er tilgjengelig på Samferdselsdepartementets nettsider www.regjeringen.no/nb/dep/sd/dok/hoeringer.

Med hilsen

Knut Rønning e.f.

John Arild Jenssen

Vedlegg

Adressater iflg. liste:

Departementene

Autoriserte Trafikkskolars Landsforbund
Bilimportørenes Landsforening
Datatilsynet
Den norske advokatforening
Den norske dommerforening
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Domstolsadministrasjonen
Forbrukerombudet
Forbrukerrådet
Forsvarergruppen av 1977
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Helsedirektoratet
Høgskolen i Nord-Trøndelag, avdeling for trafikklærerutdanning
Kommunenes Sentralforbund
Kongelig Norsk Automobilforbund
Landsforeningen for trafikkskadde
Landsorganisasjonen i Norge
Motorførernes Avholdsforbund
Nasjonalt Folkehelseinstitutt
Norges Automobilforbund
Norges Bilbransjeforbund
Norges Forsikringsforbund
Norges Handikapforbund
Norges Juristforbund
Norges Lastebileier-Forbund
Norges Lensmannslag
Norges Taxiforbund
Norges Turbileierforbund
Norsk Bilsportforbund
Norsk Motorcykkel Union
Norsk Trafikkmedisinsk Forening
Norsk Transportarbeiderforbund
Næringslivets Hovedorganisasjon
Opplysningsrådet for vegtrafikken
Politiembetsmennenes Landsforening
Politiets Fellesforbund
Politidirektoratet
Riksadvokaten
Regjeringsadvokaten
Sivilombudsmannen

Sosial- og helsedirektoratet
Statens havarikommisjon for transport
Statens vegvesen Vegdirektoratet
Trafikkforum
Transportbedriftenes Landsforening
Transportøkonomisk institutt
Trygg Trafikk
Yrkestrafikkforbundet